

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 100. Ἐξά-
μηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50,
Ἀμερικῆς δολάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἄλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδέποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 44ος

Ἀθῆναι, 13 Νοεμβρίου 1937

Ἔτος 59ον.—Ἀριθ. 50

ΤΟ ΠΙΟ ΩΡΑΙΟ ΔΩΡΟ

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος—

—Καὶ λοιπὸν, ἐξακολούθησε, πήρε
ἓνα φόβο ἢ ἄλεπού, μὰ ἓνα φόβο.
Καὶ λοιπὸν ἀμόλησε τὴν κόττα κι' ἐ-
τρεξε κι' ἔφυγε καὶ ἡ κυρὰ Μαρία
ἤρθε καὶ μοῦδωσε ἓνα αὐγὸ καὶ μοῦ
εἶπε εὐχαριστῶ καὶ πῶς ἐγὼ ἐγλύτω-
σα τὴν κόττα της!

Στάθηκε γιὰ νὰ πάρῃ ἀναπνοὴ ὅ-
στερα ἀπ' ὅλα αὐτὰ ποῦ εἶπε μονο-
κοπανιάς. Μὲ κοίταξε κατὰμματα καὶ
τόσο πολὺ ἔδειχνε πῶς περίμενε νὰ
τοῦ πῶ «μπράβο», ὥστε δὲν μοῦκανε
καρδιά νὰ τοῦ ἀρνηθῶ τὸν ἐπαινο
αὐτόν, μῆλο ποῦ καὶ οἱ φωνὲς καὶ τὸ
ρίξιμο τοῦ ντουφεκιοῦ τοῦ νεαροῦ κυ-
νηγοῦ μας δὲν μοῦ φαίνονταν καὶ
τόσο γνήσιο ἀνδραγάθημα, καὶ ἔκρινε
πῶς καὶ τὸ ἓνα καὶ τὸ ἄλλο τὰ ἔκα-
νε μᾶλλον ἀπὸ τὸ φόβο του. Δὲν τοῦ
τὸ εἶπα ὅμως αὐτὸ καὶ ἔφυγε γεμά-
τος ὑπερηφάνεια, παίρνοντας μαζί
του καὶ τὸ αὐγὸ, ποῦ πιστοποιοῦσε
τὸ κατόρθωμά του.

Λίγο ὕστερότερα ἤρθε καὶ ὁ Λέων.
Στὸ χεράκι του κρατοῦσε ἓνα μπου-
κέτο ὅπου τ' ἀγριόχορτα ἦσαν περισ-
σότερα ἀπὸ τ' ἀγριολούλουδα.

—Νά, μοῦ λέει, γιὰ τὴν Πανα-
γίτσα.

Τὸ στοματάκι του μύριζε βατό-
μουρα καὶ τὰ χεῖλιά του καὶ τὰ με-
λαχροινὰ χεράκια του ἦσαν βαμμένα
κατακόκκινα. Ὁ Λέων δὲν εἶχε πε-
ράσει τὸ πρῶτόν του κόβοντας μονά-
χα λουλούδια γιὰ τὴν Παναγίτσα.

—Ἄς εἶναι, εἶπα ὅταν ἔφυγε κι'
αὐτός, ὡς τὰ τώρα τὸ πείραμα δὲν
ἔδειξε καὶ τόσο θαυμάσια ἀποτελέ-
σματα... Ὁ Γιωργάκης ὅμως ποῦ
νὰ βρίσκεται!

Εἶχα ἀρχίσει ν' ἀνησυχῶ γιὰ τὴν
ἀργοπορίαν του, ὅταν ἡ Μαρθῆ, ποῦ
γύριζε ἀπὸ τὰ ψώνια, ἤρθε καὶ μοῦ-
δωσε τὴν ἐξήγησιν.

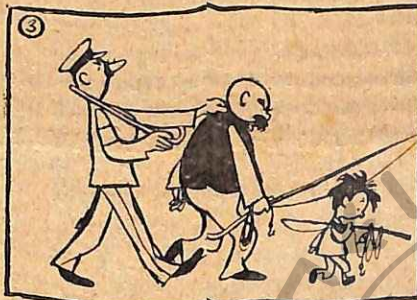
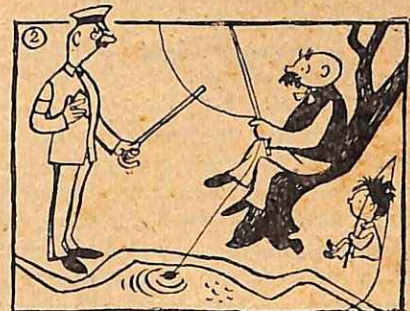
Μὲ τὰ δάκρυα στὰ μάτια ἀπὸ τὴ

συγκίνησιν καὶ μὲ τρεμουλιαστὴ φω-
γὴ μοῦ εἶπε :

—Ἀχ, δέσποτά μου, καὶ ποῦ νὰ
ξέρατε! Ἐκεῖ ποῦ περίμενα νὰ πά-
ρω βούτυρο, γιὰτὶ ἡ μπακάλαينا εἶχε
πολὺ κόσμον στὸ μαγαζί, καθόμουν καὶ
κοίταζα τὸ ζητιάνο, ξέρετε ἐκεῖνον
τὸν τυφλὸ ποῦ παίζει τὸ φλάουτο στὴ
γωνιά τῆς πλατείας... Εἶχε κοντά

τοῦ τὸ σχῆμα τοῦ καὶ τοῦ ἔδινε νὰ
κρατήσῃ τὸ δισκάκι, μὰ τὸ κακόμοιρον
τὸ ζωντανὸ ἦταν ἀπαυδισμένο καθὼς
φαίνεται καὶ σὲ λίγο ἄφηγε τὸ δι-
σκάκι νὰ πέσῃ κάτω, καὶ ἔαπλωνό-
ταν κατὰχαμα καὶ κοίταξε μὲ κάτι
παρακαλεστικὰ μάτια! Ὁ ζητιάνος
πασπατευτὰ ἔφαχνε κι' ἔβρισκε τὸ
δισκάκι καὶ τὸ ἔβαζε στὸ στόμα τοῦ

ΠΑΤΕΡΑΣ ΚΑΙ ΓΙΟΣ ΨΑΡΑΔΕΣ... ΑΔΙΟΡΘΟΤΟΙ

Ὅρσιτε! καὶ στὴ φυλακὴ ποῦ τοὺς ἔβαλαν γιὰτὶ ψάρευαν σὲ μέρος
ἀπαγορευμένο κι' ἐκεῖ ἀκόμα ἐννοοῦσαν νὰ ψαρεύουν!

Ἀνεκρινώθη ἀπὸ τὸν Μπετόβεν

σκόλλου και τὸν τραβοῦσε ἀπὸ τῆ λαίμαργιά γιὰ νὰ σηκωθῇ :

«—Εἶλα, κακομοίρη μου, πρέπει νὰ κερδίσουμε τὸ ψωμάκι μας.

»Μοῦ ραγίζονται ἡ καρδιά νὰ βλέπω αὐτὸ τὸ θέαμα, δέσποτά μου, δταν ἔξαφνα ἀκούω μιὰ φωνίτσα :

«—Ἀσ' τον τὸν σκύλλο σου τὸν καυμένο νὰ κοιμηθῇ, καὶ θὰ στὸ κρατήσω ἐγὼ τὸ δισκάκι σου, μπάρμπα!

»Ἦταν ὁ Γιωργάκης. Κάθισε κατὰ χάμα, μὲ τὸ δισκάκι στὰ χέρια καὶ ὡς αὐτὴ τὴν ὥρα βρίσκεται ἀκόμη καθισμένο στὴν ἴδια θέση, τὸ χρυσὸ μου τὸ ἀγγελάκι. Ὅποτε-πότε γυρίζει καὶ κοιτάζει τὸ σκύλλο καὶ ἀπὸ τῆ ματιὰ πού τοῦ ρίχνει καταλαβαίνει κανεὶς πὼς ἔχουν μουδιάσει τὰ πόδια του, μὰ δὲν θὰ τὸ κουνοῦσε ἀπὸ τῆ θέση του, δέσποτά μου, οὔτε γιὰ ἓνα βασίλειο δὲν θὰ τὸ κουνοῦσε».

Πέρασε ἡ ὥρα, ἔφτασε τὸ μεσημέρι καὶ τότε μόλις εἶδα νὰ ἔρχεται ὁ Γιωργάκης. Ἀπὸ μακριὰ μοῦ φώναξε, καταστενοχωρημένος :

—Δὲν φέρνω τίποτε γιὰ τὴν Παναγίτσα σου, ὁ σκύλλος κοιμόταν ὡς τὰ τώρα. Τί φέρνανε εἰ ἄλλοι;

Τὸν πῆρα στὴν ἀγκαλιά μου :

—Ὁ Παῦλος γλύτωσε μιὰ κόττα ἀπὸ τὰ δόντια τῆς ἀλεπούς, τοῦ εἶπα, καὶ ὁ Λέων μάζεψε ἓνα μπουκέτο λουλούδια. Μὰ ἐγὼ, Γιωργάκη, εἰμαι βέβαιος πὼς ἐκεῖνο πού εὐχαρίστησε περισσότερο ἀπ' ὅλα τὴν καλὴ Παναγίτσα ἦταν σὰν εἶδε τί καλὰ πού κοιμόταν ἓνα κακόμοιρο κουρασμένο σκυλλί, ἐνῶ ἓνα μικρὸ ἀγοράκι, γιὰ νὰ τὸ ἀφήσῃ νὰ κοιμηθῇ μὲ τὴν ἡσυχία του, στερήθηκε τὰ παιχνίδια του καὶ τὰ τρεξίματά του καὶ κάθισε αὐτὸ καὶ ἔκανε τὴ δουλειὰ τοῦ σκύλλου.

Ἄνοιξε κάτι μάτια διάπλατα.

—Ποῖς σοῦ τὸ εἶπε, παππούλη, ἡ Παναγίτσα σου;

—Ὅχι, μοῦ τὸ εἶπε ἡ Μαρθή. Μὰ ὅσο γιὰ τὴν Παναγίτσα, τὴ γνωρίζω καλὰ καὶ ἔτσι ξέρω τί τῆς ἀρέσει περισσότερο.

Τὸ προσωπάκι του φωτίστηκε μὲ τὸ ἀγγελικὸ του χαμόγελο πού τόσο τ' ἀγαποῦσα.

—Λοιπὸν; μοῦ εἶπε μὲ ἀφέλεια, θὰ μοῦ τῇ δώσης ἑμένα τὴν Παναγίτσα;

—Θὰ σοῦ τῇ δώσω.

Πῆρα στὸ χέρι μου τὸ ζεστό του χεράκι καὶ μέσα στὴ μεσημεριάντικη σιωπῇ, προχωρήσαμε μὲ μικρὰ-μικρὰ βήματα πρὸς τὸν κῆπο πού ἦταν γεμάτος ἀπὸ τὰ βούσιμα πού ἔκαναν τὰ μελίσσια καὶ τὰ ἀρώματα πού σκόρπιζαν τὰ ὄριμα φρούτα.

Μὲ σοβαρό, μ' ἐπίσημο, μπορῶ νὰ

πῶ, ὅπως, συγκρατώντας τὴ χαρά του, πῆρε τὸ ἀγαλματάκι στὰ χέρια του. Ἀπὸ τὸ κατώφλι τῆς πόρτας μου τὸν παρακολούθησα πού ἀπομακρυνόταν, τόσο μικρούλης μέσα στὸ ἀπλετο φῶς πού τὰ πλημμύριζε ὅλα, μὲ κολλημένη στὰ πόδια του τὴ γαλαζωπὴ κεντὴ σκιά του.

Ὅταν μπῆκα μέσα, ἐννοίωσα σὰν ἓνα σφίξιμο στὴν καρδιά βλέποντας ἄδαιο τώρα τὸ κούφωμα πού ἦταν στημένη πρὶν ἡ Παναγίτσα. Μπορεῖ καὶ νὰ μὴν ξανάρχονταν πιά οἱ μικροὶ μου φίλοι.

Καὶ ὅμως, κύριε, ξαναῆρθαν. Γιατὶ ὑπῆρχαν, βλέπετε, ἀκόμη οἱ μαρμελάτες καὶ τὸ μέλι!

(Franchel)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΤΟ ΠΑΠΑΚΙ

(ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ)

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος—

—Τὸ τυραννῶ; Τ' ἀγαπῶ, Μαμά μου.

Ἔτσι λοιπόν, ὅπου πήγαινα, τῶσερνα μαζί μου τὸ παπί. Ἦταν τὸ παιδί μου. Ἡ μαμά ἔπαιρνε μαζί της ἑμένα κι' ἐγὼ τὸ παπί. Τῶς ὡς μὲς στὴν μπλούζα. Τὴ μέρα μαζί μου, στὸν περίπατο, στὴν μπλούζα. Τὴ νύχτα στὴν κουζίνα. Ὁ Μπαμπὰς δὲν ἤξερε τίποτε. Τί ἔγινε ὅμως; Τί ἔγινε; Ἐτρεχα. Ἐπεσε κάτω καὶ τὸ παπί; Ἐγινε χάλα. Χάλα! Ἀλματα, πληγές!.. Τὸ καυμένο... Ἡ Μαμά ὅμως τὸ γιάτρεψε. Ἰώδια, μπαμπάκια, γάδες. Ἀπ' ὅλα τοῦδαλε. Ἀχ! Πὼς φοβόμουν μὴ μοῦ πεθάνῃ... Δὲν ἔφευγα ἀπὸ τὸ κρεββατάκι του. Τὴν καπελιέρα, δηλαδή! (Θριαμβευτικά). Ἐγινε! Ἐγινε! Ἐγινε! Ἡ Μαμά μοῦ ἀγόρασε ἓνα καλαθάκι, ἔβαλε μέσα τὸ παπάκι, ἔρραψε ἀπὸ πάνω ἓνα πανί, τὸ ἀνοίξαμε στὴ μέση κι' αὐτὸ ἦταν τὸ παραθυράκι. Ἀπὸ κεῖ ἔβγαζε τὸ παπί μου τὸ κεφαλάκι του κι' ἔτσι κι' ἂν ἔπεφτα, δὲ θὰ τὸ τσάκιζα πιά τὸ παιδί μου. Γιατὶ πάλι τῶσερνα μαζί μου. Τώρα πιά δὲν τῶχω τὸ παπί μου. (μὲ παράπονο). Ἐφυγε. Τί κλάμματα ἔκανα. Ἐφυγε; Ἐτσι μοῦ εἶπαν. Πὼς ἔφυγε τὴ νύχτα ἀπ' τὸ ἀνοικτὸ παράθυρο. Τὸ πρῶτὸ βρῆκα τὸ πανὶ σχισμένο καὶ τὸ καλὰ πεταμένο χάμω. (Μὲ παράπονο). Καὶ ἐπειδὴ ἔκλαιγα καὶ φώναζα, ρώτησε ὁ Μπαμπὰς, τῶς-θε ὅλα, θύμωσε γιατί τυραννῆσα τόσες μέρες τὸ παπί καὶ μ' ἔκλεισε ἐδῶ μέσα. Ὅπως ἔκλεισα, λέει, ἐγὼ τὸ παπί, μ' ἔκλεισε κι' ἐκεῖνος ἐδῶ. (Παύση). Στενοχωρήθηκα ἐδῶ μέσα. Οἱ ἄλλοι ἔχουν πᾶει ἐκδρομῇ. (Παύση). Τὸ καυμένο τὸ παπάκι!.. Δὲ θὰ

ἦταν καλὰ μέσα στὸ καλὰ θι. (Παύση). Τώρα τὸ καταλαβαίνω. Καλὰ ἔκανε κι' ἔφυγε. Δὲν ἦταν εὐχαριστὸ μέσο μέσα στὴν καπελιέρα... Τώρα θὰ τρέχῃ, θὰ χαίρεται. Καλὰ ἔκανε κι' ἔφυγε. (Παύση). Ἀχ! κι' ἐγὼ θέλω νὰ φύγω. Στενοχωρήθηκα... Δίκιο ἔχει ὁ Μπαμπὰς!

ΑΓΓΛΙΑ

ΙΡΣΙΜ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΑΠΟ ΤΗΝ «ΕΡΩΦΙΛΗ»

(ΚΡΗΤΙΚΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ)

Καθὼς πληθαίνει μιὰ φωτιά ὄντε (1) κανεὶς τῇ βάλει Κλαδιά καὶ ξύλα πλείοντα, κ' ἡ λόχη (2) τῷ ἡ μεγάλῃ Στὰ ὕψη ἀπάνω τ' οὐρανοῦ μαύρους καπνοὺς σηκώνει, καὶ σπύθες μὲ πολλὴ σπουδὴ τὰ τρίγυρα γεμόνει, (3) Τέτοιας λογιῆς ἐπλήθυνε καὶ πλὺο μεγάλη ἐγὶνῃ Ἡ μάνιτα τοῦ Βασιλεῖος (4) στὴν ἐμιλιάν (5) ἐκεῖνη. Ὅλος ἐξεκοκλίνησε, καὶ φαίνεται σου ἐρρίχνα (6) Χίλιες φωτιές τ' ἀμμάτια του, κ' οἱ ἐμιλιές του ἐδείχνα Πὼς ἦταν πλὺο ἀγριώτερον παρὰ θεριοῦ ἡ καρδιά του Ὅσον ἀπὸ τὸ τρομάξανεν ὅσοι ἡμεῖς (7) κοντὰ του.

Κι' ὡς τὸν ἔκαμε καθὼς γροικᾶτε, τοῦ σιμώνει, Κι' ὅσον ἐμπόρεις πλὰι ψηλὰ τὰ χέρια του σηκώνει, Καὶ τὸ μαχαίρι τ' ἀπονοστὰ σωθικά του βάνει, Κι' ἀλύπητα τὸν ἔσφαξε μὰ πρίχου (8) ν' ἀποθάνῃ Σὰ λιόντας (9) ἐμουγγίστηκε, καὶ τὰ πρικιά (10) του χεῖλη Λυὸ τρεῖς φορὲς ἀνοίξαν νὰ ποῦσιν (11) «Ἐρωφίλη». Ὅσον ὕστερους ἀναστεναγμούς, μὰ λείποντας ἡ γλώσσα, Τῶνομα μόνο τὸ γλυκὺ δίχως λαλιὰν ἐδῶσα.

Σὰ ρόδον ὄντα κόφτεται κ' ἐκ τὸ κλωνάρι βγαίνει, Καὶ μαρμαμένο καὶ χλωμὸ σοῦ φαίνεται ἀπομένει, Τέτοιας λογιῆς τὸ πρόσωπο κι' ὅλο τ' ἀπομονάρι (12) Κορμὶ ἔμεινε στὰ χέρια τῶς (13) δίχως τὴν πρῶτὴ χάρι. Κι' εἶδα τὸν πύργο νὰ σεισθῇ, τσι τοίχους νὰ τρομάξουν, Τὴ γῆ ν' ἀνοίξῃ καὶ κορμὶ νεκρὰ ν' ἀναστενάξουν, Καὶ τὶς εἰκόνες τῶ Θεῶ παρέκει νὰ στραφοῦσι, Τόση μεγάλη ἀπονία γιὰ νὰ μὴδὲ θωροῦσι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΡΤΑΤΣΗΣ

1. ὄντε=ὄντας, δταν. 2. Λόχη=φλόγα. 3. Γεμόνει=γεμίζει. 4. Βασιλεῖος=βασιλιά. 5. Ἐμιλιὰ=ὀμίλια. λόγος. 6. Ἐρρίχνα, ἐδείχνα κτλ. ἀντὶ ἐρρίχνα, ἐδείχνα κτλ. 7. Ἡμεῖς=ἡμεῖς. 8. Πρίχου=πρὶν, προτοῦ. 9. Λιόντας=λιοντάρι. 10. Πρικιά=πικρία. 11. Ἀνοίξιν νὰ ποῦσιν=ἀνοίξαν νὰ ποῦνε. 12. Ἀπομονάρι=ἀπομεινάρι, ἐπιλοιπο. 13. Τῶς=των, του.

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Ἀγαπητοί μου,

ΣΤΙΣ ἐφημερίδες βλέπω καθεμέρα νὰ γράφουν γιὰ τίς εἰσαγωγικὰς ἐξετάσεις τοῦ Πανεπιστημίου. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς τελειόφοιτους τοῦ Γυμνασίου πού ἤθελαν νὰ γίνουν φοιτητὲς, ἀποδείχθηκαν πάλι ἀμαθεῖς, ἀστοιχείωτοι, ἀγράμματοι. Ἐκαμν ἓνα σωρὸ ὀρθογραφικὰ καὶ συντακτικὰ λάθη καὶ, στὰ ζητήματα πού τοὺς ἔδωσαν, τὰ γεγονότα, τὰ πράγματα πού ἔγραψαν ἦταν ἀνακρίβειες, καὶ οἱ γνώμες τους, οἱ κρίσεις τους, ἀκριβεῖς κι' ἀνοήσιες. Οἱ ἐφημερίδες εἶναι γεμάτες ἀπὸ δείγματα καὶ παραδείγματα, πού βαρέθηκα πιά νὰ τὰ διαβάζω, γιατί κάθε χρόνος εἶναι τὰ ἴδια. Καὶ τὰ σχόλια ἀκολουθοῦν ἀτελείωτα. Ποῖος φταίει γιὰ τὴ θλιβερή, τὴν ἀπελπιστικὴ αὐτὴ κατάσταση; Γιατὶ τὰ παιδιά νὰ βγαίνουν ἀπὸ τὸ Γυμνάσιο ξύλα, κούτσουρα καὶ τοῦβλα; Καὶ γιατί νὰ παίρνουν ἀπολυτήριο, μὲ καλὸ μάλιστα βαθμὸ, ἐνῶ θάπρεπε νάχαν ἀπορριφθεῖ δέκα φορές; Δὲν εἶναι καλὸ τὸ σύστημα τῶν ἐξετάσεων, τῶν διαγωνισμῶν; Δὲν εἶναι καλὸ τὸ εκπαιδευτικὸ πρόγραμμα; Δὲν εἶναι καλὸ ἐκεῖνοι πού τὸ ἐφαρμόζουν στὰ Γυμνάσια; Ἡ δὲν εἶναι καλὰ τὰ σημερινὰ παιδιά; Ὁ ἓνας λέει τοῦτο, ὁ ἄλλος ἐκεῖνο. Ὅλοι ὅμως συμφωνοῦν πὼς τὸ Κράτος πρέπει νὰ πάρῃ τὰ μέτρα του, νὰλλάξῃ τὸ εκπαιδευτικὸ πρόγραμμα, πού τόσο λίγους δίνει καρπούς, νὰ τὸ προσαρμόσῃ πρὸς τὰ σημερινὰ παιδιά, πού οἱ δυνάμεις κι' οἱ ἱκανότητές τους εἶναι ἴσως μικρότερες ἀπὸ ἄλλοτε...

Τίποτ' ἀπ' αὐτὰ δὲν παραδέχομαι. Τὰ παιδιά εἶναι πάντα τὰ ἴδια. Ἐγὼ ἔχω νὰ κάμω μ' ἑκατοντάδες, μὲ χιλιάδες, ἀγόρια καὶ κορίτσια καὶ ξέρω. Ὅλο τὸ χρόνο, καὶ προπάντων δταν πλησιάζουν οἱ διαγωνισμοί, φοροῦν στὴ μελέτῃ, καὶ γράφουν λαμπρά, καὶ παίρνουν τοὺς καλύτερους βαθμούς σ' ὅλα τὰ μαθήματα, καὶ βγαίνουν ἀπὸ τὸ Γυμνάσιο καταρτισμένα καλὰ — ὅπως τὸ δείχνουν καὶ τὰ ὥραϊα γράμματα πού γράφουν στὴ Διάπλασι κι' οἱ σοφές τους ἀπαντήσεις στοὺς Διαγωνισμούς της — κι' ὅσ' ἀπ' αὐτὰ θέλουν νὰ γίνουν φοιτητὲς ἢ φοιτήτριες, ἢ νὰ μπουδ'σὲ μιὰν ἀλλή ἀνώτερη σχολή, δίνουν τίς εἰσαγωγικὰς τίς ἐξετάσεις μ' ἐπιτυχία. Ρωτῶ: γιατί δὲν ἐπηρεάζει τὸ ἐκπαιδευτικὸ πρόγραμμα κι' αὐτὰ τὰ παιδιά; Γιατὶ δὲν εἶναι κακοὶ καὶ γι'

αὐτὰ οἱ καθηγητὲς τους; Καὶ γιατί οἱ ἐξετάσεις τους στὸ Γυμνάσιο δὲν εἶναι ἀπατηλὲς σὰν τῶν ἄλλων, πού παίρνουν χαρτὶ μὲ βαθμὸ χωρὶς νὰ ξέρουν τίποτα;

Δὲ βαρύνετε! Ἄν τὸ παιδί εἶναι κουτό, κανένα πρόγραμμα καὶ κανένα καθηγητὴ δὲν θὰ τὸ ἔκανε ἔξυπνο. Ἄν, πάλι, εἶναι ἔξυπνο ἀλλὰ κι' ὀκνηρὸ, φυγόπονο, ἢ ἔχει δοθεῖ σ' ἄλλα καὶ δὲν μελετᾷ τὰ μαθήματά του, τί τοῦ φταίει τὸ πρόγραμμα ἢ ὁ καθηγητὴς; Μὲ κάθε πρόγραμμα καὶ μὲ κάθε καθηγητὴ, τὰ καλὰ, τὰ ἔξυπνα, τὰ φιλόδοξα παιδιά μαθαίνουν καὶ προοδεύουν. Αὐτὸ ξέρω ἐγὼ.

Ἄν τὰ κουτὰ δὲν μποροῦν μὲ κανένα τρόπο νὰ γίνουν ἔξυπνα, τὰ ἔξυπνα ὅμως, δταν τυχὸν εἶναι φυγόπονα, ὑπάρχει τρόπος νὰ φιλοτιμηθοῦν, νὰ συναισθανθοῦν καὶ νὰ μάθουν... νὰ διαβάσουν. Αὐτὸς ὁ τρόπος χρειάζεται. Καὶ φαίνεται πὼς ἡ Διάπλασις τὸν ξέρει καλὰ. Γι' αὐτὸ τὰ Διαπλάσους, ἀγόρια καὶ κορίτσια, πετυχαίνουν πάντα καὶ παντοῦ. Τὸ κακὸ εἶναι μόνο πού δὲν διαβάζουν ὅλα τὰ παιδιά Διάπλασι, καὶ τὸ Κράτος δὲν ἐσκέφθηκε ἀκόμα νὰ τὴν κάμῃ υποχρεωτικὴ, τοῦλάχιστα γιὰ τίς σχολικὰς βιβλιοθήκες.

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΙΤΣΙΡΙΚΟΥ

[ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Ζ'

— Σώπαινε καὶ τρώγε! εἶπε ὁ Πιτσιρίκος ἐξακολουθώντας τὴ δουλειά του.

— Ἐσκάσα! φώναξε ὁ Δράκος. Ἐσύ, μικρὸ μάγε, πὼς εἶσαι;

— Φούσκωσα λίγο, ἀποκορίθηκε ὁ Πιτσιρίκος, ἀλλὰ ὑπάρχει τρόπος νὰ ξεφουσκώσω καὶ νὰ ξαναρχίσω.

Καὶ λέγοντας ἔτσι, πῆρε τὸ μαχαίρι του κι' ἔσχισε τὸ ροῦχο του καὶ τὸ ταγάρι του.

— Ἄν μπορῆς, εἶπε στὸ Δράκο, κάμε καὶ σὺ τὸ ἴδιο.

Ὁ Δράκος, πού ἐνόμισε πὼς ὁ «μάγος» εἶχε σχίσει τὴν κοιλιά του, ἀποκορίθηκε:

— Ὅχι, εὐχαριστῶ. Προτιμῶ νὰ γίνω σκλάβος σου.

Ἐτσι τελείωσε τὸ στοίχημα. Ὁ Δράκος ἦταν πιά σκλάβος τοῦ Πιτσιρίκου, καὶ μὲ τὸν ἀνθρωπάκο στὸν ἓνα του ὤμο, μ' ἓνα σακκὶ γεμάτο χρυσάφι στὸν ἄλλον, ξεκίνησε γιὰ τὸ παλάτι.

Ὅλοι ἐκεῖ πέρα ἦταν βέβαιοι πὼς ὁ Δράκος θὰ ἔτρωγε τὸν Πιτσιρίκο.

Φαντασθῆτε λοιπὸν τὸ θανατοσμὸ τους δταν τὸν εἶδαν νὰ γυρῇ καλοκαθισμένος στὸν ὤμο τοῦ γίγαντα, πού ἤθελε νὰ μῆ μαζί του στὸ παλάτι. Μὰ πού νὰ τὸν χωρέσῃ ἡ αὐλόπορτα! Γι' αὐτὸ ἔδωσε μιὰ κλωτσιά, γκρέμισε τὸν τοῖχο καὶ μῆκε.

Ὁ βασιλεὺς κι' ἡ βασίλισσα βγῆκαν σ' ἓνα μπαλκόνι νὰ ἰδοῦν τί ἦταν αὐτὸς ὁ κρότος. Ὁ Δράκος ἐπλησίασε στὸ μπαλκόνι αὐτό. Ὁ Πιτσιρίκος ἀπὸ τὸν ὤμο του πήδησε μέσα. Καὶ γονατίζοντας μπροστὰ στὴ βασίλισσα, τῆς εἶπε:

— Μοῦ γυροῦσατε ἓνα σκλάβο. Ἐχετε δύο.

Ὁ βασιλεὺς πῆρε τότε κατὰ μέρος τὴ βασίλισσα καὶ τῆς εἶπε:

— Κόρη μου, ξέρω πὼς δὲν ἔχεις καμμιὰ ὄ-

σιάζουν και ένα με άλλο — μικροσκοπικά άλλα έννοείται, όχι μεγαλύτερα από σκυλιά — που τα έχουν γυμνασμένα και χορεύουν πόλκα και βάλς.

Εδώ όμως σταματώ την περιγρα-

φή της Δίλλιπου γιατί είναι, φόβος, για να ιδείτε την αξιοθαύμαστη αυτή πολιτεία, να επιμένετε στους γονείς σας να σας κουβαλήσουν στο Παρίσι μες το καταχείμωνο.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΟΙ ΟΡΝΙΘΕΣ ΤΟΥ ΤΑΪΚΟΥΝ

ΚΙΝΕΖΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

— Πάμε λοιπόν, είπε ο Ταϊκούν στη Μάο-Λίγκ, νάφθουμε μόνο τον Κινέζο σου με την άρρωστη.

Σηκώθηκε και βγήκε. Η αυτοκρατορίσα τον ακολουθούσε. Και καθώς τους ακολουθούσε από μακριά, ο Μανδαρίνος συλλογίζετο:

«Τί άλλοιτικός άνθρωπος αυτός ο Πιν-Χό! Ο Θεός μου τον έστειλε ή ο Διάβολος;»

Στην κάμαρα του Ταϊκούν, ο νεαρός Κινέζος ήταν μόνατος. Και κοιτάζοντας την ψόφια κόττα, συλλογίζετο! «Αν ο Ταϊκούν την αγαπούσε λιγότερο, θάμουν τώρα εγώ τόσο ευτυχισμένος; Ίδες από τί εξαρτάται καμιά φορά ή ευτυχία του ανθρώπου!»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'

Η νεκρανάσταση

«Αμα ο Πιν-Χό έμεινε μόνος στον αυτοκρατορικό θάλαμο, στάθηκε μπροστά στην ψόφια όρνιθα, την κοίταξε λίγο σκεπτικός και της είπε:

— Νά ιδούμε τώρα πώς θά σ' αναστήσουμε, χωρίς να πάθουμε καμιά βρωμοδουλειά. Αχ, παλιόκοττα, πού τόσα υποφέραμε εξαιτίας σου! Ας είναι όμως, αν αναστηθής όπως πρέπει χαλάλι σου και... γάιν έχοις έλαφράν!

Μετά τον φαιδρό αυτόν επικήδειο, επλησίασε το παράθυρο και κοίταξε κάτω στην αούλή. Έκει περίμενε το μουλάρι με τις κόττες που είχε στείλει ο Σά-Ουάν. «Ανάμεσα σ' αυτές, καθώς ξέρουμε, ήταν κι ή ζωντανή πλουμιστή που θ' αντικαταστάσει την ψόφια. Αυτή την αντικατάσταση που την έλεγε νεκρανάσταση, ο Πιν-Χό έπρεπε τώρα να την κάμει με τρόπο, ώστε να μη καταλάβουν τίποτα οι φρουροί.

Πήρε την ψόφια κόττα, την έκρυψε κάτω από το μανδύα του και κατέβηκε στην αούλή.

— Α! νά! εδώ είναι! Έκαμε πλησιάζοντας με σπουδή το μουλάρι. Μην πείραξε κανέναν αυτό το πολύτιμο φορτίο; Είναι το αυτοκράτορα!

— Όχι, κανέναν! το αποκρίθηκε

ένας φρουρός. Όπως το άφησε είναι, ιδέε.

— Ας ιδώ, είπε ο Πιν-Χό.

Κι άρχισε τάχα να μετρά και να εξετάζει τα καλάθια με τις όρνιθες. Οι φρουροί έδημάτιζαν χωρίς πιά να τον προσέχουν. «Ανοιξε τότε το καλάθι της πλουμιστής, την έβγαλε, έστη στην θέση της την ψόφια, το ξανάκλεισε, κι έκρυψε τη ζωντανή κάτω απ' το μανδύα του. Αυτά όλα έγιναν με ταχυδακτυλογική επιδεξιότητα. Κι' ο Πιν-Χό γύρισε για να μπη στο παλάτι.

— Σωστά; τον ρώτησε ο φρουρός που το είδε μιλήσει πριν.

— Σωστά, το αποκρίθηκε ο Πιν-Χό. Έξακολουθείτε να προσέχετε το μουλάρι, αν και το φορτίο του είναι τώρα λιγότερο πολύτιμο από πριν.

Και χωρίς να ξηγήσει το λόγο του, ανέβηκε τις σκάλες και ξαναμπήκε στο θάλαμο όπου τον είχε αφήσει ο αυτοκράτορας. Και μόλις μπήκε, έφτασαν κι' οι φρουροί που είχαν διαταχθεί να φυλάνε απέξω για να μη τον ενοχλήσει κανένας.

«Τώρα πιά; συλλογίστηκε ευθυμα ο Πιν-Χό ως μ' ένοχλήσει όποιος θέλει. Το καλό είναι που ήρθαν άργά και δεν με είδαν να μπαίνω γαίτω.»

Έκλεισε καλά την πόρτα, ξεσκέπασε την πλουμιστή όρνιθα και την άφησε χάμω στο πάτωμα. Ήταν λιγάκι ζαλισμένη και στην αρχή κάθισε ακίνητη. Σέ λίγο όμως συνήλθε, ζώηρεψε κι' άρχισε να τρέχει και να πετά εδώ κι' εκεί.

«Νά τη! φώναξε μόνος του ο Πιν-Χό. Ή όρνιθα ή πλουμιστή ζωντανή! Ή όρνιθα ή πλουμιστή που άνκαστή-θηκε!»

Και τον έπιασε μιά χαρά που δεν περιγράφεται. Άρχισε κι' αυτός να τρέχει, να την κυνηγά, να την πιάνει, να την αφήνει έπειτα ξαπλώθηκε στο ντιβάν, βρεγμένο άκόμα από τα δάκρυα του Ταϊκούν, κι' αφού γέλασε πολλήν ώρα με την καρδιά του, άνασηκώθηκε, γονάτισε κι' ευχαρίστησε το Θεό που τον άξίωσε να σώσει τον ευργέτη του, τον καλό Κιν-Λόγκ.

Και πάλι συλλογίστηκε τί μηδαμνά πράγματα — νά, σαν αυτή την

πλουμιστή όρνιθα, προξενούν την ευτυχία ή τη δυστυχία των ανθρώπων σ' αυτόν τον κόσμο!

Άλλά τί καθόταν τώρα και φιλοσοφούσε ο Πιν-Χό; Δεν έτρεχε ναγγείλη στον Ταϊκούν την νεκρανάσταση, δεν τον έφερνε να ιδεί με τα μάτια του το θαύμα; Τί περίμενε; Νά περάσει λίγη ώρα άκόμα, για να μη νομίζει ο αυτοκράτορας πως αυτό έγινε τόσο γρήγορα και τόσο εύκολα; . .

Όχι, δεν έκαμε τέτοια σκέψη ο Πιν-Χό. Άπλούστατα, από τη μεγάλη του χαρά, ξεχνούσε πως στο διπλανό δωμάτιο ήταν ο Ταϊκούν, ή αυτοκρατορίσα κι' ο πρωτοπουργός, και πως έπρεπε να τους ειδοποιήσει.

Έ, αυτή τη δουλειά την έκαμε ή ίδια ή πλουμιστή κόττα. Γιατί άμα ξεζαλίστηκε, θυμήθηκε και πως ήταν πεινασμένη — ή κακομοίρα είχε να φάη άφότου έφυγε από την Κίνα — κι' άρχισε να ψάχνει εδώ κι' εκεί, μην έβρισκε τίποτα να τσιμπήσει, και να κακαρίζη δυνατά, ενώ ως εκείνη τη στιγμή δεν είχε βγάλει φωνή.

Ο Ταϊκούν, από μέσα, άκουσε αυτό το κακάρισμα. Και φαντασθήτε πιά τη συγκίνηση και τη χαρά του! Άλήθεια, ή άγαπημένη του όρνιθα δεν ήταν νεκρή παρά μόνο νεκρωμένη; κι' ο Κινέζος όρνιθογιατρός είχε κατορθώσει να τη συνεφέρει; Και τώρα ήταν καλά, και περπατούσε και πετούσε και κακάριζε; . . Τί ευτυχία!

Ο Ταϊκούν έβγαλε μιά μεγάλη φωνή και λίγο έλειψε να λιγοθυμήσει.

Ο Πιν-Χό άκουσε τη φωνή του αυτοκράτορα και, αναιώνοντας την πόρτα, υποκλίθηκε μπροστά του και το είπε:

— Μεγαλειότατε! ή πλουμιστή όρνιθα θέλει να φάη.

(Άκολουθεί)

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ
(Παράφρ. από το Γαλλικό της Λεϊλά Χανούμ)

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ

Αθήναι, 42 όδός Ευριπίδου
την 9 Νοεμβρίου 1937

ΕΠΕΙΔΗ στο σημερινό φυλλάδιο δεν είχα τόπο — ούτε για Σελίδα Συνεργασίας — ή προκήρυξη του νέου Διαγωνισμού Ξεοπαθώματος θά δημοσιευθί στο έρχόμενο. Όσο μπορείτε νάρχοιτε το ξεοπαθώμα σας και χωρίς την προκήρυξη, γιατί οι όροι μένουν πάντα οι ίδιοι και τους έξερετε. Πρέπει να έπωφεληθίτε από την ευκαιρία τώρα που τελειώνει ο χρόνος μου κι' άρχίζει νέος. Είναι ή καταλληλότερη έποχή για έγγραφή νέων συνδρομητών.

Και μιά διευκρίνιση σχετική με τα Δώρα που, καθώς είδατε στο προηγούμενο φυλλάδιο, δίνω σ' όσους άναγεώσουν έμπροσθεν της συνδρομής τους για το 1938. Πολλοί την έχουν άναγεώσει κίόλα πριν από την πρόσκληση μου. Φυσικά, όλοι αυτοί είν' έμπρόθεσμοι, θά λάβουν λοιπόν το Βιβλίο του Μπάρι — μετά την 15 Δεκεμβρίου, όταν θά στείλω εκεί τις διευθύνσεις εκείνων, που θά έχουν άναγεώσει ως τότε — κι' έχουν το προνόμιο νάγοράσουν με την έκπτωση του Τόμου μου. Είναι όμως και άλλοι πολλοί που έχουν έγγραψι στη μέση αυτού του χρόνου κι' ή συνδρομή τους λήγει έντός του 1938, άλλων το Φεβρουάριο, άλλων το Μάρτιο και καθέξής. Αυτούς δεν τους θεωρώ άναγεωμένους, άφου δεν είναι για όλο το χρόνο. Θά τους θεωρήσω μόνο αν στείλουν το υπόλοιπο της συνδρομής τους — τριμηνία, ή εξαμηνία κτλ. — έντός μιας από τις τρεις προθεσμίες που έχω δώσει. Έτσι, αν στείλουν το υπόλοιπο ως τις 15 Δεκεμβρίου, θά λάβουν το Βιβλίο του Μπάρι και θάχουν το προνόμιο νάγοράσουν μ' έκπτωση του Τόμου μου. Αν το στείλουν ως τις 31 Δεκεμβρίου, θά έχουν μόνο το προνόμιο των δύο Τόμων. Κι' αν το στείλουν ως τις 31 Ιανουαρίου, το προνόμιό τους θά είναι για ένα μόνο Τόμο.

Λυπήθηκα πολύ, Ευτυχία, που εγχερίστηκα από τη σκέψη, γέμισα μπλαβάρια και κόντεψα να κλείσω τα ματάκια σου. . . Μ' αλήθεια ήταν τόσο σοδαρό ή μεγαλοποιεί; «Ας είναι, ό,τι κι' αν ήταν, τώρα θά πάρασε. . . Άφου δεν μπόρεσε αυτό το καλοκαίρι, προσπάθησε λοιπόν νάρθις το έρχόμενο. Κι' εγώ θά χαρώ πολύ να σε ιδώ.

Ολιμένο Χαμόγελο, σε συγχωρώ, αλλά με τη συμφωνία να μην άργήσης πάλι τόσο να μου γράψης. Είδα, αν και λιγάκι άρνά, πως πέρασε το καλοκαίρι σου. Πολύ καλοί κι' οι βαθμοί σου. Έλπίζω όμως στην Ε' τάξη να πάρης άνωτέρους, προπάντων στα Μαθηματικά, που το θ δεν είναι πολύ πολύ άρκετό.

Καλώς ήλθες, Σανθή Έλληνοπούλα. Καταλαβαίνω με πόση λύπη άποχωρήθηκες τις έσοχές του ωραίου σου νησιού, αλλά τί να γίνη, πρώτα το καθήκον. . . Όρατο το πρόγραμμά σου για το χειμώνα. Ναι, να ηγαλίνης και σε διαλέξεις όταν θά σάφινουν τα μαθήματα. Σο έστειλα 12 τετράδια.

Μά βέβαια, Σιάν Φέϋ, ήταν κατόρθωμα να δώσης εξετάσεις για δύο Σχολές και να είσαι χαθής και στις δύο, τη στιγμή που τόσες εκατοντάδες άπέτυχαν. Τώρα λοιπόν είσαι φοιτήτρια, δεν μου γράφεις όμως της Νομικής ή της Θεολογίας; Λυπήθηκα για την άρρώστεια σου που σε κατέβαλε τόσο. Ας είναι, ή χαρά κι' ή Άθίνα θά γίνονται όμως; Έτσι είν' ο κόσμος. Χαρές και λύπες πάνε μαζί. Ας είμαστε ευχαριστημένοι όταν τουλάχιστο είναι ίσες. . .

Εγκάρδια συλλυπητήρια, Στέλλα Βιολάντη. Δεν ήταν άνάγκη να μου ζητήσης συγγνώμη που μ' έκαμες με μελαγχολήσω. Τα παιδιά μου, όπως τις χαρές τους, έτσι μου γράφουν και τους πόνους τους. Κι' εγώ μάννα είμαι. Και στις χαρές των παιδιών μου χαίρομαι, και στους πόνους τους λυπάμαι. Φαντάσου τί άγριότιμο θά ήταν, αν ήθελαν να μου γράφουν μόνο χαρές. . . Γίνεται όμως; Έτσι είν' ο κόσμος. Χαρές και λύπες πάνε μαζί. Ας είμαστε ευχαριστημένοι όταν τουλάχιστο είναι ίσες. . .

χάρη αν μεταχειρίζοσιν στο έξης πιο σκούρο.

Δεν πειράζει, Ύδραίοπουλο, μόνο όταν σου έπιτρέπουν τα μαθήματα να μου γράφης. Σ' ευχαριστώ πολύ που φροντίσεις τόσο για τη διάδοσή μου, αλλά για τον Χ. πρέπει να μου το ξαναθυμίσω όταν θά έγγραψης και τον Ρ. Σ' ευχαριστεί κι' ο κ. Φαίδων, καθώς κι' ή «εσποινίς με τα μαύρα» που έχω γραμματέα. Έλπίζω Ταμπάκοπούλου τη λένε.

Δεν φταίει, Ευάνα, ο ύπάλληλος. Αυτός ο καίμενος στέλνει τα φυλλάδια μόλις έρχονται απ' το τυπογραφείο. Άλλά τις δυο-τρεις τελευταίες εβδομάδες, που έτυχαν γιορτές και κάτι άλλα έμπόδια, τα φυλλάδια άργησαν να τυπωθούν και γι' αυτό τα λάβατε άργότερα. Τώρα πάλι ξαναμπαίνουν στη σειρά. Το βιβλίο του Μπάρι θά σταλή από εκεί σ' όλους τους δικαιούμενους μετά την 15 Δεκεμβρίου, που είναι ή τελευταία ήμερα της προθεσμίας.

Έφτά χρόνια είχες, Δεσποινίνα, να πές στο σχολείο; Θά έσοιούδες όμως στο σπίτι, άφου σε κατέταξαν στη Β' Γυμνασίου. Με γαίω λοιπόν και καλή πρόσδο. Μη φοβάσαι, μόνο γλύκες θά γνωρίσεις, πίκρα καμιά. Γιατ' είμαι βέβαιη πως θά είσαι έπιμελής, φρόνιμη και θά κάνης όλα σου τα χρέη.

Πολύ μ' ευχαρίστησε το μεγάλο σου γράμμα, Άρισσε, ύστερ' από τόσον καιρό που είχα να λάβω. Σ' ευχαριστώ για τα καλά λόγια, καθώς κι' ο κ. Ξενοπούλος για την εισφορά σου. Φαντάζομαι πόσο χάρηκες όταν είδες δημοσιευμένο το κομμάτι σου εκείνο για το έπόμενο όμως δεν θυμούνται τώρα να σου πώ. Ίσως θά είδες την τύχη του στο μεταξύ, ή θά την ιδής σε λίγο.

Ασήμαντα, Μύρον της Άνδρου, και τα δυο τυπογραφικά λάθη που έγιναν στο κομμάτι σου. Γιατί συχνά μεταχειρίζομαι και τη γενική «γνώσεως» αντί «γνώσης» — κατά συνθήκη βέβαια, άφου γράφουμε στη δημοτική, όπως και την όνομαστική «γνώσεις» αντί «γνώσεως», κι' αυτή πολύ συνήθερα — και το «στην ψυχή των» ένοσείται άμέσως πως θέλει «στην ψυχή του». Όρίζω το θέμα του Διαγωνισμού Φωτογραφίας για νάμια πιο βέβαιη πως οι φωτογραφίες που μου στέλνουν γίνονται έπιτηδες και δεν είναι τυχαίες και ίσως ξένες.

Αυτοκράτορ του Βυζαντίου, σου έστειλα τα φυλλάδια που έζητήσες. Έλπίζω να σ' ευχαρίστησαν τα Νέα του 1938 άφου είχαν όλα σε περιμένει. Μόνο ή επαναφορά του δωδεκασέλιδου άναβλήθηκε ως. . . να κάμεις, με το ξεοπαθώμα, τους νέους συνδρομητές που χρειάζονται. Μόνο από ένα να μου κάνη κανένας σας, θά είναι άρκετοί.

Μιά Πονεμένη Μάννα, ο κ. Ε. έλαβε το γράμμα σου. Έχεις μεγάλο όνειρο, αλλά για τέτοιο θέμα ούτε «Αθηναϊκή Έπιστολή» ούτε άλλο τίποτα μπορεί να γραφτεί. Το περιοδικό μου, βλέπεις, είναι για παιδιά, όχι για γονείς, και σ' αυτό το ζήτημα οι γονείς θάπρεπε νάνοήσουν τα μάτια τους και να προσέχουν.

Εγκάρδια συλλυπητήρια, Στέλλα Βιολάντη. Δεν ήταν άνάγκη να μου ζητήσης συγγνώμη που μ' έκαμες με μελαγχολήσω. Τα παιδιά μου, όπως τις χαρές τους, έτσι μου γράφουν και τους πόνους τους. Κι' εγώ μάννα είμαι. Και στις χαρές των παιδιών μου χαίρομαι, και στους πόνους τους λυπάμαι. Φαντάσου τί άγριότιμο θά ήταν, αν ήθελαν να μου γράφουν μόνο χαρές. . . Γίνεται όμως; Έτσι είν' ο κόσμος. Χαρές και λύπες πάνε μαζί. Ας είμαστε ευχαριστημένοι όταν τουλάχιστο είναι ίσες. . .

Σο έστειλα 8 τετράδια, Μεγάλη Ίδέα, άφου διάβασα με πολλή ευχαρίστηση το μεγάλο σου γράμμα. Ναι, να μου γράφης συχνά, και χωρίς να σε μέλη αν δεν μου έπιτρέπη πάντα ο χώρος να σου άπαντώ έκτενώς. Σε πολλά σπεία, έξεις, γίνεται αυτό: έπειδή τσακώνονται τάδε φίλα ποί να με πρωτοπάρη, κανένα γράφεται χωριστά κι' έχει «Διάπλασι καταδική του», όπως θά την έχης και σ' από το έπόμενο έτος, για να μην τσακώνεσαι με την άδελφή σου. Αν πάρης κανένα καλή μου τόμο, θά ιδής εκεί μερικές «Κυριακές της Διαπλάσεως» και θά καταλάβης τί είναι αυτός ο Διαγωνισμός και γιατί όνόμασα «Μικρή Κυριακή» έναν έκτακτο που προκήρυχθηκε πέρου. Για τις «Κυριακές» λείει κι' ο Όδηγός του Συνδρομητού.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Απορρίπτονται: Ο φάρος του Ύδραίοπουλου. Όλοι οι χαρακτηρισμοί λανθασμένοι. Ο φάρος δεν βρίσκεται στο «βάθος της θάλασσας», αλλά στην επιφάνεια και μάλιστα όσο το δυνατό ψηλότερα! τα κατάρτια δεν σπάζουν «με άπονια» (έκτός αν θέλη να πη ότι το κύμα σπάζει με άπονια τα κατάρτια, αλλά τότε έπρεπε να βάλη το ρήμα στον ενικό), ή τελευταία στροφή είναι γεμάτη ρήματα χωρίς κανένα υποκείμενο κτλ. Στο μέτρο και στις όμοιοκαταληξίες πολύ φαχλό. — Αλλαθτικά «νείρα» του Άδωναν Κ. Άλευρά. Πρώτα-πρώτα μόνον όσοι έχουν ψευδώνυμο μπορούν να στέλνουν κομμάτια για τη Σελίδα. Πάρς ψευδώνυμο και θά έχης δικαίωμα όλο το χρόνο να στέλνης άλεύθερα στη Σ. Σ., ν' άπαντάς στους διαγωνισμούς κτλ. Το θέμα του κομματιού είναι νόστιμο, είναι γραμμένο με πολύ χιούμορ και άνεση. Μερικές όμως έκφράσεις δεν μ' άρέσουν: «οι μεγαλύτεροι γήτορες εις άπαντας τους αιώνας», «τα πράγματα άντιστρέφονται και γίνονται άντιστρόφως άλλοιώς» κτλ. Έπίσης να διορθώσης και άρκετές άσυναξίες και γραμματικά λάθη και ν' άλλήξης το τελικό συμπέρασμα. — Θά εξακολουθήσω.

ΓΙΑ ΤΟ ΔΡΟ ΣΤΟ ΦΑΙΔΩΝ

20ο Δελτίο Εισφορών

Από προηγούμενες εισφορές δρ. 2,952

Ύδραίοπουλο 20

Τό όλον μέχρι 6 Νοεμβρίου: δρ. 2,972

Η Διάπλασι άσπάζεται τους φίλους της: Μενεξεδένιο Δελτίο (οι λύσεις δεκτές είναι καιρός και για τις άλλες συγχάρω το Πειραγέριο για την ευτυχία του στις εισαγωγικές εξετάσεις) Μύρον Φιλόσοφον (έστειλα: λιγότερο από 6 δραχμές δεν έχει καμιά Άγγελία κι' από μιά μόνο λέξη να είναι, 6 δραχμές θά πληρώσει) Μιράνταν Στεργιούλη (πολύ ευχάριστα τα νέα σου: μην άργήσης πάλι σου έστειλα τα φυλλάδια που κάθηναν) Παιγνιδάαν (φυσικά, μελαγχολεί κανένας όταν είναι συννεφιασμένος, όπως χαίρεται όταν είναι ήλιος κι' έτσι, χωρίς νάχη κι' άλλη αίτια, να έφερη δηλαδή το γιαι! σου έστειλα τη «Νεοσλ. Άνθολογία» και λυσόχαρτο) Νικόλ. Καίτην (άταξη ή Μαγική Εικόνα σου) Μελαχρινήν Διαπλασοπούλαν (δεν έβρω άκόμη, θά το διαβάσω με τη σειρά του και θά σου πώ: δεν μπορείς όμως να μου γράφης λίγο πιο καθαρά, πιο εύανάγνωστα;) Τόμπολαν (και το δικό σου γράμμα άσπρο κι' άδιάβαστο: γράφεις άρατα, αλλά το μελάνι σου είναι. . . νεράκι! έπρόμαξα να διαβάσω πως είχες 20 ήμέρες να μου γράφης και τώρα

πάλη πῆς στο σχολείο παρακάτω; δὲν ἐβγάλα οὕτε λέξη!) **Μάνναν** (χαίρω πολύ γι' αὐτὰ πού μοι γράφεις καὶ περιμένω τὸ ψευδώνυμό σου, ἐννοεῖται, θὰ εἶναι γιὰ τὸ 1938.) **Πικροδάφνη** (πολὺ σ' εὐχαριστεῖ δ' κ. Ξενόπουλος γιὰ τὴν εἰσφορά σου ἀλλὰ γιατί τόσο πολλὰ; δὲν εἴπαμε ἀπὸ λίγα; ἐλπίζω τώρα νὰ λάβω κι' ἐκτενέστερο γράμμα σου.) **Φράνσοι Τόν** (πολὺ ἄμωρο τὸ γραμματάκι σου γιὰ τὸ φθινόπωρο καὶ τὰ δσα σοῦ ἔφερα· σοῦ ἔλλαξα τὴ διευθύνση· λυπήθηκα πού ἤλθεσ καὶ δὲν μπόρεσα νὰ σὲ ἰδῶ ἄλλη φορά, ἔ; σὴν ἐρώτησή σου ναί!) **Δὸν Κιχώτην** (ἔστειλα περαστικὰ τί ἀτυχία νὰ χάσῃ καὶ τὸ γάμο πού πῆγαν οἱ ἄλλοι· σοῦ ἔφεραν τουλάχιστο πολλὰ κουφέτα!) **Ορεινὸν Κερνύρας** (παράκαιρο δὲν εἶναι, ἀλλὰ πρέπει νὰ τὸ διαβάσω μετ' τὴ σειρά του καὶ νὰ ἰδῶ ἂν εἶναι δημοσιεύσιμο· ἔγραψα τοῦ Ἀνανία πὺς στὸ πείσμα του θὰ στείλῃς τῆς Κικῆς μιὰ γούνα ἀπὸ ἀλεπού· τοῦ Διαγωνισμοῦ αὐτοῦ δημοσιεύθηκαν κιόλα ταπεινέστατα.) **Κρητικιάν, Καστρινή, Ἡσακλειώτισσαν** (τὶς τρεῖς καλὲς μου φίλες, πὺς πᾶν στὸ ἴδιο σχολεῖο, σὴν ἴδια τάξη καὶ καθοῦνται καὶ στὸ ἴδιο θρανί· μὰ βέβαια πού θὰ μοὶ κάμουν καὶ πολλὰ ἐσοπαθώματα!) **Δανάην Θεοδωρακοπούλου** (ἔστειλα 2 τετράδια· ὅχι, τὸ ψευδώνυμο δὲν εἶναι ἀπαραίτητο.) **Υποπλοίαρχον Κρίστιαν, Ἡσιοπερίχτην, Βιργίλιον** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 30 Ὀκτωβρίου θ' ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 2830ν Διαγωνισμοῦ Λύσεων.
Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκάτι μέχρι τῆς 13 Ἰανουαρίου.

609. Δεξιόγραφος

Εὐχάριστο συναίσθημα τὸ πρῶτο μου, Στιῆς ἀπλὸ σημειὸ τοῦ δευτέρου μου, Κι' ἂν τύχῃ κάποτε νὰ πᾶς στὸν πόλεμο, Θὰ πολέμησῃς ἀπ' τὸ σύνολό μου.

Μαγεμένο Βασιλόπουλο

610. Συλλαβόγραφος

Σύμφωνο βᾶξω σὴν ἄρχῃ,
Προσθέτω μᾶν ἄντωνυμία,
Καὶ νῆσο κάνω ἐλληνική,
Ὅχι μακριὰ ἀπὸ τὴν Ἀσία.

Μικρὸς Ξευδαστής

611. Στοιχειόγραφος

Τοῦ μεγαλώνεις τὴν οὐρά,
Τοῦ κόβεις τὸ κεφάλι,
Κι' αὐτὸ τὸ κατοικίδιο
Δὲν μένει πιά τὸ ἴδιο:
Τύραννο κάνω μιὰ χαρά,
Μὲ ὠρότητα μεγάλη.

Ρεμῆς

612. Αἵνιγμα

Τί δέντρο ὠραίο, μεγάλο,
Μά ἔχει καὶ κάτι ἄλλο:
Νά, καὶ στὰ τρία γέννη
Τὸ ἴδιο δέντρο μένει.

Περσεὺς

613. Τρίαινα

Νάντικατασταθοῦν οἱ ἀ-
στερισκοὶ διὰ γραμμάτων
οὕτως, ὥστε νάναγινώσκων-
ται: ὀριζοντίως, τίτλος ἁ-
σιανοῦ μονάρχου· καθέτως
ἔξ ἀριστερῶν, ἀρχαῖος θεός,
ἐλληνικὴ λίμνη καὶ χρο-
νικὴ μονάς.

614. Κρυπτογραφικόν

123456728930 = Ρωμ. Αὐτοκράτωρ.
2348076 = Τραγικὴ βασίλισσα.
30720 = Ἀντινομία.
456020 = Τὴν φέρει ὁ κλητὴρ.
58230 = Τραγικὸς βασιλεὺς.

65230 = Οὐράνιον σῶμα.
72028930 = Ἰταλὸς ζωγράφος.
8452739 = Δέν πλίνεται.
92930 = Ἀρχαῖος βασιλεὺς.
088160 = Πέριος ποιητής.
ὅπως: Ἀμερικανισμὸς

615-619. Μαγικὸν Γράμμα

Τὴν ἀντάλλαγῃ ἐνὸς γράμματος εἰς ἐ-
κάστην τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνὸς ἄλ-
λου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματι-
σθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι
τόσαι λέξεις:

ἥλιος, ἄστρον, θῆρα, ροδῆ, ἄκαντος
Βιργίλιος

620. Ἐπιγραφὴ ἐξ Ἀκροεπιχίδος

* * Τὰ πρῶτα καὶ τὰ δευτέρα γράμ-
* * ματα τῶν κάτωθι ἑτοιμμένων λτ-
* * ξων, τιθέμενα ἀνὰ ζεύγη εἰς τὴν
* * θέσιν τῶν ἀστερισκῶν, ἀποτελοῦν
* * Ἐπιγραφὴν ἧς ζητεῖται ἡ ἀνά-
* * γνωσις:
* * 1, Προφήτης· 2, Μέρος τοῦ λό-
* * γου· 3, Αρχαῖος ποιητής· 4, Με-
* * γάλῃ εὐρωπαϊκῇ πρωτεύουσα· 5, Μέγας
* * ἀστρονόμος· 6, Ὀμηρικὸς βασιλεὺς· 7,
* * Κόκκινον ἄνθος τοῦ ἄγρου.

Πόλις τῶν Ὀνειρῶν

621. Γρίφος

αι αθ αθαθ τοῦ ιοῦ
αι αθ αφ τοῦ ιοῦ ιοῦ
αι αθ αθ Γῆ μνᾶ
αι αθ αθ τοῦ ιοῦ ιοῦ
αι αθ αθ τοῦ ιοῦ
Μικρὸς Ξευδαστής

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλ. 35.

420. Ἀστακὸς (ἀστ'α. Κῶς).—421,
Οὐς-βοῦς.—422. Δεσμὸς-θεσμὸς.—423.
Αἰαία.—424.

425. ΗΡΑΚΛΕΙΟΣ
(Ρέα, Ἀρεῖος, κλεις,
Ν Ο Α Κ
Λεῖα, ἔλεος, Ἴος, ὀλ-
Ν Ο Μ Ι Σ Μ Α
κάς, σκέλος).—426.
Ι Ι Σ Π
430. Διὰ τοῦ Α:
Β Α Σ Σ Ο Ρ Α
ἀβρός, ἄρμα, αἶνος
Α Μ Ρ Ν
(ἡ οἶνός), ἀγρός, οἰ-
Σ Κ Α Π Α Ν Η
κία.—431. ΣΩΚΡΑ-
ΤΗΣ-ΑΓΝΩΣΤΑ-ΙΝ (Σπ. Ἀρτῆ, Ὁρῶν,
Κῶνος, Ρωσσία, ΑἰΤνα, Τί Αρα, Η-
λίος, Σινᾶ).—432. Πᾶς μὴ Ἑλλήν βαρ-
βαρος.—433. Ὀνόμειθα ἐς Φιλίππους
(οψ, ο με θα, ἐς φῖ λι, ποῦς).

ΕΞΕΔΟΘΗ:

ΕΠ. ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

800 μ. Χ. - 1936

«...Τὸ βιβλίον αὐτό, ἀληθινὰ πο-
λύτιμο, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ σὲ
κάθε ἐλληνικὴ βιβλιοθήκη...»
«...δείχνει σάν καθρέφτης
ὅλη τὴν ἐξέλιξιν τοῦ νεοελλη-
νικοῦ ποιητικοῦ λόγου ἀπὸ τὰ
πρῶτα τοῦ ψελλίσματος ὡς τὴς
τελευταῖες του κατακτήσεις...»

ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ
τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Σ' ὍΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ
ΚΑΙ ΣΤΑ ΓΡΑΦ. ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Τιμὴ Δεχ. 60 γιὰ τὸ Ἑσωτερικὸ
καὶ Σελλίνα 5 γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΔΖ'—789]

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΩΝ ΜΥΣΤΙΚΩΝ
Συμμετοχὴ ἐντελῶς δωρεάν. Ἀγῆς
15 Ἰανουαρίου. Δεκάτ' γραμμένα, Ἑλλη-
νικά, Ἀγγλικά, Γαλλικά. Περιμένω ἀπ'
ὅλα τὰ γαπητὰ συνδιαπλάσσοῦλα χωρὶς
προτιμήσεις. Ἑσωτερικοῦ—Ἐξωτερικοῦ.
Δῶρα τρία ἔξαιρέτικα. Ἑπαινοὶ τρεῖς.
Δ/σις: (ΔΖ—492).

[ΔΖ'—790]

Κατερχόμενος ἀπὸ τὸ «Χόλλυγουντ»
χαίρειτ' ὅλον τὸν διαπλάσσοκοσμον καὶ
ἰδιαίτερως τὸν Θεριοδασκῆσιν καὶ Ὑ-
δραίοπουλο. Ἐπίσης ἀλληλογραφῶ μετ'
τὴν μεγάλην τάξιν. Δ/σις: Α. Σαββίδην
(Διὰ Ρ. Τ.), Ἀριστοτέλους 47, Ἀθῆνας.
Μετὰ τιμῆς

[ΔΖ'—791]

Μπατούλ, Νερμίν, μόνο μιὰ καλὴ σα-
πάρτα θὰ τὸ... βάλῃ στὴ θέσιν του.

[ΔΖ'—792]

Διαβάξων τὴν Διάπλαιν ἐκφυλόλογησά
καὶ αἰτίος τούτου ὁ Κόμης Ὀπλικαν-
τῶ. Ρόμπερ Τέλλορ

[ΔΖ'—793]

Βλεπᾶν—Ἀγία, Ρήγας—Ἀγιάνηνη,
Παπασιδέρη—Παντοκράτειρα.
Μικρὸς Φιλόσοφος

[ΔΖ'—794]

ΔΗΜΟΤΗΦΙΣΜΑ: Ἐνας πρωτότυπος
διαγωνισμὸς, γεμάτος ἐνδιαφέρον προ-
κηρύσσεται ἀπ' τοὺς «Ἀνοικτοκάρδους»
Κάθε Διαπλάσσοπουλο πού θέλει νὰ ψηφί-
σῃ τὸ ψευδώνυμό του ἄς μᾶς γράψῃ συ-
νοθεύοντας τὸ γράμμα μετ' 3 δραχμῆς. Προ-
θεσμία μέχρι 15 Δεκεμβρίου, ὅποτε θὰ δη-
μοσιευθοῦν τὰ πρὸς ἐκλογὴν ψευδώνυμα.
Κάθε ἐκλογεὺς δικαιούται νὰ στείλῃ ἕως
τέλος Ἰανουαρίου τὸ πολὺ 5 φύγους γιὰ
ὅποια ψευδώνυμα προτιμᾷ. Κάθε φύγος κά-
νει 0,50. Θὰ βραβευθοῦν οἱ τρεῖς πρῶτοι ψη-
φισθέντες καὶ οἱ τρεῖς εὐστοχώτερον ψη-
φισάντες Ἐξ ἐκλεκτὰ βραβεῖα. Διευθυνεῖς:
(ΔΖ—503) «ΑΝΟΙΚΤΟΚΑΡΔΟΙ»

[ΔΖ'—795]

Κατόπιν προσωπικῆς προσβολῆς, ἀ-
ποφάσισα νὰ μονομυχήσω μετὰ τοῦ
Ρόμπερ Τέλλορ. Ἀποστέλλω μάρτυρας:
Ὑδραίοπουλο καὶ Συριανόν.

[ΔΖ'—796]

Τόμπολα, πρόσεχε... γιατί... ὅποιοι
ἐπιβαίνει στοὺς καυγάδες τρίτην τρῶν
τὶς περισσότερες. Γλαυκῶπις Ἀθήνη

[ΔΖ'—797]

Δεχόμεθα εὐχαρίστως: Ἱμπελιαν καὶ
Ἀγνίστα εἰς σύλλογόν μας.
«ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΕΙΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΙ»

[ΔΖ'—798]

Κυριάρχει τοῦ Διαπλάσσοκοσμου: Δὲ δι-
νοῦμε σημασία σὲ κυριάρχους... κατ'
ὄνομα! Θεριοδασκῆς,
Συριανός, Ὑδραίοπουλο

[ΔΖ'—799]

Κυριάρχει τοῦ Διαπλάσσοκοσμου: Πᾶς
στὴν γαργάλα σου νὰ σοῦ ἐτοιμάσῃ μιὰ
γαργάρα μετ'... ἐυλόπρως...!!!

[ΔΖ'—800]

Διαγωνισμὸς, διμηνος, διδραχμὸς φω-
τογραφίας. Βραβεῖα 3—4 ἐκλεκτά.
«Περιμένω ὑποστήριξιν». Δ/σις: Ν. Α. Βα-
λετόπουλον, Μυτιλήνην.